

ساخت و ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه سبک‌های تربیت جنسی والدین

حسن عبدالله زاده،^۱ ساناز کیخسروی^۲

مقاله پژوهشی

چکیده

زمینه و هدف: نگرش والدین به تربیت و مسائل جنسی فرزندان بر رفتارهای جنسی و تعامل با فرزندان تأثیر می‌گذارد. در زمینه ارزیابی و اندازه‌گیری این موضوع ابزار اندازه‌گیری مشخصی وجود ندارد. هدف از پژوهش حاضر ساخت و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه سبک‌های تربیت جنسی والدین بود.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. پانصد نفر از والدین کودکان ۴ تا ۱۲ سال ساکن شهر بهشهر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از سه پرسشنامه فرزند پروری بامریند، پرسشنامه فرزند پروری آلاباما و پرسشنامه محقق ساخته سبک‌های تربیت جنسی والدین استفاده شد. داده‌ها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، ضریب همبستگی، تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی تحلیل شد.

یافته‌ها: در تحلیل عاملی سه عامل (سبک تربیت جنسی سخت‌گیرانه، آزاد گذار و مقتدرانه) استخراج شد. در مجموع این سه عامل توانسته‌اند ۵۰/۳۳ درصد از واریانس ۳۳ سؤال این پرسشنامه را تبیین کنند. ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه و سبک‌های تربیت جنسی سخت‌گیرانه، آزاد گذار و مقتدرانه به ترتیب ۰/۷۵۱، ۰/۷۳۹، ۰/۷۶۵ و ۰/۷۵۱ بود. ماتریس چرخش یافته واریماکس نشان داد که همه سؤال‌های مربوط به سبک‌ها قابل استفاده هستند.

نتیجه‌گیری: پرسشنامه سبک‌های تربیت جنسی والدین از اعتبار و روایی مطلوبی برخوردار است و می‌توان از آن به‌عنوان یک ابزار سودمند برای سنجش سبک‌های تربیت جنسی والدین استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی تأییدی، تربیت جنسی.

ارجاع: عبدالله زاده حسن، کیخسروی ساناز. ساخت و ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه سبک‌های تربیت جنسی والدین. مجله تحقیقات علوم رفتاری ۱۳۹۸؛ ۱۷(۴): ۵۹۳-۵۸۰.

۱- استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
۲- کارشناسی ارشد، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
نویسنده مسئول: حسن عبدالله زاده.

مقدمه

تربیت، رشد تدریجی و هماهنگ همه استعدادهای آدمی است و در این بین بخش تأثیرگذاری از تربیت، حوزه تربیت جنسی (Sexual Education) است. تربیت جنسی اقداماتی است که از دوران اولیه زندگی انسان در جهت رشد متعادل و متناسب غریزه جنسی وی صورت می‌گیرد (۱).

جنسیت موضوعی است که سال‌ها در بحث‌های بزرگان تحریم شده بود تا اینکه در سال‌های اخیر اطلاعات درباره جنسیت و موضوعات جنسی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و ضروری‌ترین نیازهای انسانی شناخته شد (۲). کودک از همان ابتدا نشانه‌هایی از لذت جسمانی را از خود بروز می‌دهد و اگر این احساس طبیعی به شکل درست پرورش نیابد سازه‌های اصلی بهداشت روانی از نظر ارضای غرایز جنسی در دوره‌های بعدی رشد به‌درستی رشد نمی‌کند. کنجکاو و سؤال‌های کودک در ابتدا تنها جنبه شناختی دارد، اما اگر برخورد والدین با سرکوب و ممنوعیت همراه شود ممکن است که این کنجکاوایی جنبه جنسی پیدا کرده و در نهایت زمینه انحراف اخلاقی را در او به دنبال داشته باشد. آشنایی والدین با مراحل رشد جنسی کودکان، نیازها، ویژگی‌های روان‌شناختی و زیست‌شناختی فرزندان می‌تواند سلامت جنسی آن‌ها را در مراحل بعدی تأمین کند. بی‌توجهی به مسائل جنسی و آموزش‌های زودرس و ناپخته به همان اندازه آسیب‌زا خواهد بود که این آموزش‌ها با تأخیر، پنهان‌سازی و یا پرخاشگری همراه باشد (۳).

در تربیت جنسی صرف ارائه اطلاعات کافی نیست، بلکه رفتار و نگرش والدین نسبت به امور جنسی در اثربخشی و کارآمدی آموزش اهمیت به‌سزایی دارد. تربیت جنسی باید در یک برنامه‌ریزی زمان‌بندی‌شده و متناسب با مقتضیات سنی و به پیروی از عقل و مبتنی بر شناخت نیازها و قابلیت‌های افراد صورت گیرد. عدم توجه به شرایط سنی و مذهبی در هر مرحله از رشد و طرح شتاب‌زده مسائل جنسی می‌تواند آسیب‌زا باشد و ناهنجاری‌هایی را به وجود آورد که با فلسفه تربیت و رشد ناسازگارند (۴). آگاهی والدین از کیفیت رشد جنسی کودک از مسائل مهم فرزند پروری است. در حال حاضر دانش ما از تمایلات جنسی کودکان پراکنده است؛ تحقیقات علمی اطلاعات کمی را فراهم کرده‌اند. مهم‌تر اینکه رفتار جنسی مشکل‌ساز

ممکن است پیش‌آگهی دهنده اختلال‌های جنسی بعدی باشد. روان‌شناسان باید بتوانند نگرش درست یا نادرست افراد به تربیت جنسی را ارزیابی کنند (۵).

در خصوص تربیت جنسی، ابتدا والدین باید به بررسی ادراک و نگرش جنسی خود بپردازند و در صورت لزوم در نگرش‌های خود تجدیدنظر کنند تا از این طریق بتوانند در امر تربیت جنسی فرزندان موفق شوند زیرا روشنگری هدفمند موضوع تربیت جنسی در جنبه‌های مختلف باعث پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی می‌شود (۱). شناخت اولیه والدین از نگرش‌های درست و نادرست خود درباره رفتارهای جنسی فرزندان تعامل درست را در خانواده رقم می‌زند (۶). صحبت کردن با بچه‌ها درباره جنسیت برای اغلب والدین کاری دشوار است. والدین در خصوص تربیت جنسی فرزندان خود نگران زیاد گفتن یا کم گفتن هستند. برخی تصور می‌کنند با بیان این مسائل باعث ایجاد افکار جنسی در فرزندان می‌شوند. برخی فکر می‌کنند اگر کودک سؤالی در این خصوص نمی‌پرسد پس به رشد کافی نرسیده است و نیاز به مطرح کردن آن از سمت آن‌ها وجود ندارد. برخی دیگر نیز موضوع شرم و حیا را مانعی در خصوص مطرح کردن این مسائل می‌دانند (۷).

درواقع تربیت جنسی تبدیل به موضوعی چالش‌برانگیزی شده است که همواره به دلیل وجود پاره‌ای از ابهام‌ها و سوءتفاهم‌های نظری و فکری و همچنین موانع اجرایی با مشکلات فراوانی دست‌به‌گریبان است. تربیت جنسی یکی از دشوارترین و حساس‌ترین انواع تربیت است که اندک اشتباه و غفلتی در آن ممکن است کودکان را به وادی فساد بکشاند (۸). مراقبتی خوبی و همکاران نشان دادند کسانی که آموزش‌ها را به‌طور رسمی یا غیررسمی از پدر و مادر دریافت کرده بودند شرکای جنسی کمتری داشتند. والدین باید بدانند آگاهی جنسی تحریک‌کننده رفتارهای نامناسب نیست (۹).

با توجه به سطح پایین آگاهی در نگرش والدین نسبت به تربیت جنسی کودکان، ارتقای سطح دانش والدین نیازی لازم و دارای اهمیت است (۱۰). از این رو سنجش سبک تعامل والدین با فرزندان درباره مسائل جنسی اهمیت زیادی دارد. محققان گزارش کردند بسیاری از والدین برای پاسخ دادن به سؤال‌های جنسی کودکان خود با چالش مواجه هستند و اطلاعات کمی

بررسی کردند و نتیجه گرفتند این ابزار با توجه به تغییرات اجتماعی-شناختی جامعه ایرانی دارای اعتبار و روایی است. اعتبار و روایی دو پرسشنامه سنجش میزان راحتی والدین در گفتگو درباره موضوعات جنسی و سنجش میزان علاقه‌مندی والدین به گفتگو در مورد موضوعات جنسی نیز در ایران مورد بررسی قرار گرفته است (۲۲).

ماریچ و همکاران (۲۳) و مندلسون و لتورنو (۲۴) بیان کردند که ارزیابی و تشخیص رفتارهای جنسی فرزندان و نگرانی‌های والدین و مربیان در این زمینه در پیشگیری از اختلال‌ها و سوءاستفاده‌های جنسی احتمالی مؤثر است. ارزیابی باکیفیت و اندازه‌گیری دقیق سبک تربیت جنسی والدین به سیاست‌گذاران کمک می‌کند تا با ارائه برنامه‌های دقیق آموزشی تدبیری و هدفمندی را برای خانواده‌ها و نظام آموزشی آماده نمایند. بسیاری از برنامه‌های پیشگیرانه نیز بدون اندازه‌گیری دقیق نگرش و دانش افراد جامعه محقق نمی‌شود.

با توجه به اینکه ابزار مشخصی برای سنجش سبک تربیت جنسی والدین در جمعیت غیر بالینی در دسترس نیست، مطالعه حاضر با هدف ساخت و اعتباریابی پرسشنامه سبک تربیت جنسی والدین (Sexual education styles) اجرا گردید تا در نهایت به این سؤال اساسی پاسخ دهد که آیا پرسشنامه طراحی شده از اعتبار و روایی لازم برخوردار است یا خیر؟

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی والدین ساکن شهر بهشهر در سال ۱۳۹۷ بود. تعداد همه شهروندان ۱۵۶۱۹۵ نفر بود و بر اساس آمار تقریبی تعداد والدینی که فرزندان ۴ تا ۱۲ سال داشتند (با توجه به اهداف طراحی پرسشنامه و چارچوب نظری تربیت و رشد جنسی)، حدود ۳۸۰۰۰ نفر بود. برای تعیین حجم نمونه، ابتدا جدول مورگان مدنظر قرار گرفت. بر اساس این جدول حجم نمونه ۳۸۰ نفر مشخص گردید. با توجه به برآورد دواس (۲۵) از حجم نمونه به‌وسیله پاره‌ای از ویژگی‌ها مثل همگنی جمعیت و میزان خطای نمونه‌گیری ۵ درصد، نمونه ۴۰۰ نفری برای جمع‌آوری اطلاعات مناسب است. حجم نمونه پژوهش حاضر ۵۰۰ نفر بود که ۵۰

درباره تربیت جنسی آن‌ها دارند؛ عاملی که باعث شماری از سوءاستفاده‌های جنسی شده است (۱۱، ۱۲). از سوی دیگر مقیاس‌های اندازه‌گیری محدودی برای سنجش سبک تربیت جنسی والدین به‌کاررفته است. بیشتر ابزارها برای شناسایی مشکلات جنسی کودکان و نوجوانان (۱۳)، اندازه‌گیری پیامدهای سوءاستفاده جنسی از کودکان (۱۴)، اندازه‌گیری آگاهی و نگرش والدین از روش‌های پیشگیری از سوءاستفاده جنسی (۱۵) و سنجش تجارب جنسی اولیه کودکان (۱۶) طراحی شده‌اند. محققانی هم که در جمعیت‌های غیر بالینی از مقیاس‌ها استفاده کرده‌اند به‌طور مستقیم به بررسی سبک تربیت جنسی والدین متناسب با سبک فرزند پروری پرداخته‌اند.

پرسشنامه بریک و کوچ از ابزارهای معتبری است که برای ارزیابی نگرش افراد مختلف از رشد جنسی کودکان عادی طراحی شده است. این پرسشنامه دارای سه بخش است. بخش اول آن دانش مربوط به رشد جنسی خردسالان را اندازه می‌گیرد. بخش دوم نگرش و اعتقادات مربیان درباره رشد جنسی کودکان را می‌سنجد. بخش سوم با ۱۰ مبحث به بزرگسالان کمک می‌کند تا در تعامل با کودکان یادگیری و رشد جنسی آن‌ها را ارزیابی کنند (۱۷). پرسشنامه سازگاری و تاریخچه جنسی کودکان نیز از ابزارهای مورد استفاده در این حیطه است که توسط لوئیس و جاندا برای ارزیابی نگرش والدین نسبت به جنسیت، میزان راحتی فرزندان با والدین در بحث‌های مرتبط با مسائل جنسی و اندازه‌گیری احساس ناراحتی والدین از رفتارهای جنسی فرزندان معرفی شده است (۱۸).

رحمانی و همکاران (۱۹) مقیاسی به‌منظور ارزیابی نگرش والدین درباره ضرورت آموزش‌های بهداشت جنسی به جوانان طراحی و هنجاریابی کردند. مقیاس طراحی شده نگرش والدین در چهار موضوع کلیدی شامل تأثیر آموزش جنسی، اصول آموزش جنسی، محتوای آموزش جنسی و سازمان‌های مسئول در آموزش جنسی طراحی و ملاک‌های روان‌سنجی آن مورد بررسی قرار گرفته است. رشید و حسینی اصل نظرلو (۲۰) آزمون دانش جنسی والدین را برای ارزیابی میزان اطلاعات والدین از رشد جنسی کودک و مسائل مرتبط با آن طراحی و اعتباریابی کردند. علی‌اکبری و همکاران (۲۱) خصوصیات روان‌سنجی مقیاس نقش جنسی کودکان را در جمعیت ایرانی

مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای (هرگز = ۱ تا همیشه = ۵) نمره‌گذاری می‌شود. ضریب آلفای کرونباخ برای ابعاد مشارکت والدین، فرزند پروری مثبت، عدم ثبات در نحوه برخورد، ضعف در نظارت و راهنمایی و تنبیه بدنی به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۵۴، ۰/۵۵، ۰/۶۲ و ۰/۴۰ بوده است (۲۸). خصوصیات روان‌سنجی این پرسشنامه در ایران نیز مورد تأیید قرار گرفته است. ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌ها ۰/۵۳ تا ۰/۷۹ گزارش شده است (۲۹).

روش اجرا: پژوهش حاضر در دو مرحله ساخت و استانداردسازی اجرا شد. ۱. مرحله ساخت: مرحله ساخت نیز دارای دو بخش بود. الف- طراحی نسخه پیش مقدماتی پرسشنامه: در این مرحله میانی نظری و پژوهشی برای دستیابی به الگوی نظری ساخت پرسشنامه انجام شد. سپس مفاهیم و سازه‌ها مرتبط استخراج شد و در ادامه بانک سؤال و نسخه پیش مقدماتی پرسشنامه ایجاد شد. از پنج نفر از متخصصان رشته‌های روان‌شناسی دارای سابقه تدریس یا پژوهش در زمینه آموزش یا تربیت جنسی و یا فرزند پروری خواسته شد که سؤال‌های پرسشنامه را از نظر سادگی، دستور زبان فارسی و وضوح مورد بررسی قرار دهند و نظرشان را بیان کنند. ب: پس از این مرحله نسخه مقدماتی پرسشنامه بر روی یک گروه ۵۰ نفری از افراد در دسترس اجرا و اصلاحات لازم در سؤال‌های این نسخه لحاظ شد. بررسی‌های روان‌سنجی روی نسخه مقدماتی اولیه انجام گردید و نسخه آماده استانداردسازی نهایی گردید. ۲. مرحله استانداردسازی: بعد از انجام نمونه‌گیری نسخه آماده‌شده در مورد آن‌ها اجرا گردید. ویژگی‌های روان‌سنجی سؤال‌های نسخه نهایی، الگوی عاملی اکتشافی، هم‌انگهی الگوهای عاملی اکتشافی و نهایی سازی مقیاس در این مرحله انجام شد. در این مرحله پس از بررسی‌های لازم برای استخراج جدول‌های هنجاری، این جدول‌ها برای هر سه عامل استخراج شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزارهای آماری SPSS و لیزرل و همچنین شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، روش‌های تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی) استفاده شد.

نفر از آن‌ها طی مطالعه پیش مقدماتی به روش نمونه‌گیری در دسترس و ۴۵۰ نفر نیز در مطالعه نهایی به روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل موارد زیر بود.

پرسشنامه محقق ساخته سبک تربیت جنسی والدین (Parental Sexual Education Styles Questionnaire یا PSESQ):

این پرسشنامه برای اولین بار در این پژوهش توسط عبدالله زاده و کیخسروی ساخته شد. این مقیاس دارای ۳۳ سؤال (گویه) است که پس از پالایش سؤال‌های طراحی شده و مطالعه پیش مقدماتی برای ساخت ابزار حاضر به دست آمده است. تحلیل سؤال‌ها و بررسی‌های اولیه روان‌سنجی بیانگر وجود سه عامل (سبک تربیت جنسی سخت‌گیرانه، آزاد گذار و مقتدرانه) در آن بوده است. این پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای از صفر (کاملاً مخالفم) تا چهار (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. نمره بالاتر در هر یک سبک‌های تربیت جنسی بیانگر دارا بودن همان سبک است و نمره کل در این پرسشنامه مفهومی ندارد.

پرسشنامه سبک‌های فرزند پروری (Parenting Style Questionnaire یا PSQ):

این پرسشنامه توسط بامریند در ۳۰ ماده طراحی شده است و دارای سه سبک فرزند پروری آزادگذاری مطلق، استبدادی و اقتدار منطقی می‌باشد. این آزمون بر اساس یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای از صفر (کاملاً مخالفم) تا ۴ (کاملاً موافقم) نمره‌گذاری می‌شود. اعتبار این پرسشنامه به روش باز آزمایی برای سه سبک آزادگذاری، استبدادی و اقتدار منطقی پدران به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۵ و ۰/۹۲ گزارش شده است (۲۶). این پرسشنامه در ایران نیز مورد اعتباریابی قرار گرفته است و نتایج نشان می‌دهد که از اعتبار و روایی نسبتاً مطلوبی برخوردار است (۲۷).

پرسشنامه فرزند پروری آلاباما (Alabama Parenting Questionnaire یا APQ):

این پرسشنامه یک ابزار خود گزارشی و دارای ۴۲ عبارت است. همچنین پنج بعد رفتار فرزند پروری از جمله مشارکت والدین، فرزند پروری مثبت، ضعف در نظارت و راهنمایی، عدم ثبات در نحوه برخورد با فرزند و تنبیه بدنی را ارزیابی می‌کند. این آزمون بر اساس یک

۰/۹۲ بود. لذا حجم نمونه برای این بررسی رضایت‌بخش است و همچنین داده‌های پرسشنامه موردنظر به تعداد عامل‌های زیربنایی و بنیادی قابل‌تقلیل بود. همچنین نتیجه آزمون بارتلت (۶۲۳۵/۳۰۵) نشان داد که ماتریس همبستگی بین سؤال‌ها، ماتریس واحد و همانی نیست؛ یعنی از یک‌طرف بین سؤال‌های داخل هر عامل همبستگی بالایی وجود دارد و از طرف دیگر بین سؤال‌های یک عامل با سؤال‌های عامل دیگر هیچ‌گونه همبستگی مشاهده نمی‌شود ($p < 0.01$).

یافته‌ها

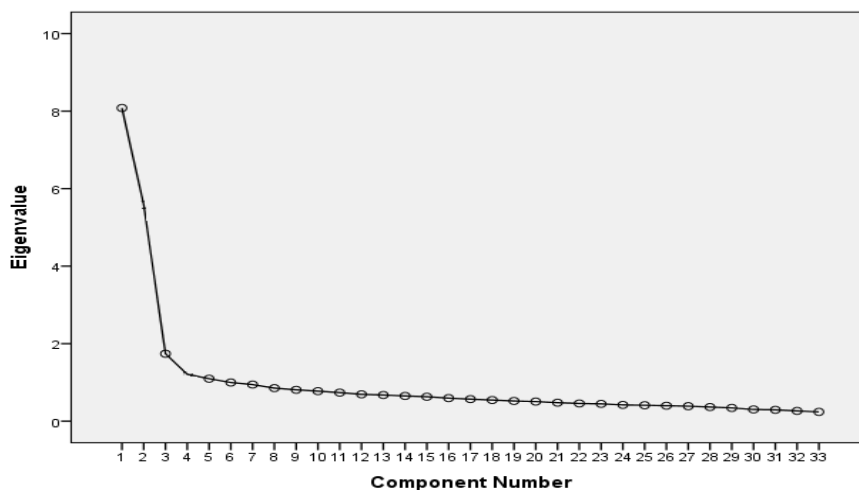
تعداد کل شرکت‌کننده‌های این پژوهش ۴۵۰ نفر بودند که از این تعداد، ۱۸۶ نفر مرد (۴۱ درصد) و ۲۶۴ نفر زن (۵۹ درصد) بودند. در این پژوهش برای اعتباریابی پرسشنامه علاوه بر روایی صوری و محتوایی که متکی بر نظریه‌ها و پژوهش‌های پیشین و نظر متخصصان است، از روایی سازه (از طریق تحلیل عامل اکتشافی و تأییدی) و روایی ملاکی هم‌زمان نیز استفاده شد. برای این منظور مفروضه‌های تحلیل عاملی اکتشافی بررسی شد. بر این اساس مقدار آزمون کایزر-میر-اولکین برابر با

جدول ۱. شناخت سهم هر عامل در تبیین مجموع واریانس تمامی سؤال‌ها

عامل	کل	مقدار ویژه اولیه	
		درصد واریانس	درصد تجمعی واریانس
۱	۸/۰۸۱	۲۴/۴۸۸	۲۴/۴۸۸
۲	۷/۳۷۸	۲۲/۱۷۸	۴۶/۶۶۶
۳	۱/۲۰۹	۳/۶۶۲	۵۰/۳۲۹

درصد با مقدار ویژه ۱/۲۰ را در تبیین واریانس ۳۳ سؤال دارند. در مجموع سه عامل با مقادیر ویژه بالاتر از یک توانسته‌اند ۵۰/۳۲ درصد از واریانس ۳۳ سؤال مربوط به پرسشنامه را تبیین کنند.

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود سه عامل دارای مقدار ویژه بالاتر از یک هستند؛ بنابراین از کل ۳۳ سؤال می‌توان سه عامل ساخت. سهم هر عامل در تبیین ۳۳ سؤال به‌صورت نزولی است؛ یعنی عامل اول بیشترین سهم (۲۴/۴۸ درصد) با مقدار ویژه ۸/۰۸ و عامل سوم کمترین سهم (۳/۶۶۲)

نمودار ۱. نمودار سنگریزه

جدول ۲. ماتریس چرخش یافته پرسشنامه

عاملها		سؤالها
عامل سوم	عامل دوم	
	۰/۵۹۱	۱- به نظر من بچه‌ها نباید با جنس مخالف بازی کنند زیرا خطر رفتارهای غیرمعارف جنسی را بالا می‌برد.
	۰/۶۵۴	۲- من از پاسخ دادن به سؤال‌های جنسی فرزندم طفره می‌روم.
	۰/۵۸۵	۳- من معتقدم کودکی که تخیلات جنسی دارد و سؤال‌های جنسی می‌پرسد باید تنبیه شود.
۰/۷۱۱		۴- من به‌عنوان والد نقاط خصوصی فرزندم را به او آموزش می‌دهم.
۰/۶۸۲		۵- ضروری است والدین از یک سال و نیم یا دوسالگی اتاق کودک را جدا کنند.
	۰/۵۲۸	۶- تا به حال فرزندم درباره مسائل جنسی صحبت و سؤالی نکرده است.
۰/۶۷۸		۷- در یک دوره سنی اگر کودکم اندام تناسلی خود را لمس کند امری طبیعی است.
	۰/۶۱۸	۸- لزومی ندارد والدین برای عوض کردن لباس فرزندشان در جمع حساسیت نشان دهند.
	۰/۵۸۳	۹- تا جامعه اصلاح نشود تربیت جنسی والدین به فرزندانشان فایده‌ای ندارد.
	۰/۶۱۳	۱۰- برای از بین بردن هرگونه فکر به ارتباط جنسی، باید فرزندان را نسبت به جنس مخالف از همان کودکی بدبین کرد.
۰/۷۴۳		۱۱- من به فرزندم در مورد خطرات احتمالی جنسی با دیگران آموزش می‌دهم.
	۰/۵۱۳	۱۲- اگر به سؤال‌های جنسی فرزندم پاسخ دهم زودتر از زمان مناسب او را درگیر مسائل جنسی می‌کنم.
	۰/۵۰۵	۱۳- باید اجازه داد کودک بزرگ شود و خودش متوجه موضوعات جنسی شود.
۰/۶۵۶		۱۴- من در هر سنی به فرزندم اطلاعات جنسی متناسب با سنش را به او می‌دهم.
	۰/۵۵۷	۱۵- اگر فرزندم در مورد مسائل جنسی کنجکاو شد سعی می‌کنم با ایجاد احساس گناه در او این کنجکاوی را از بین ببرم.
	۰/۶۹۴	۱۶- وظیفه تربیت جنسی بر عهده مدارس است نه والدین.
۰/۵۹۷		۱۷- من در مقابل سؤال‌های جنسی فرزندم پذیرا رفتار می‌کنم تا راحت با من حرف بزند.
	۰/۶۳۹	۱۸- اگر زمانی متوجه شوم فرزندم در بازی یا ارتباط با همسالانش رفتار جنسی (مثل نگاه کردن به آلت تناسلی یکدیگر) انجام داده او را تنبیه می‌کنم.
۰/۶۸۱		۱۹- حفظ حریم خصوصی خودم (نقاط خصوصی بدنم) در حضور فرزندم لازم است.
	۰/۵۵۰	۲۰- اگر روزی فرزندم از من سؤال‌های جنسی بپرسد آن روز بدترین روز من است زیرا فکر می‌کنم فرزندم به انحراف کشیده شده است.
۰/۶۷۶		۲۱- بازی‌هایی مانند (دکتر بازی) در سنین خاصی در کودکان طبیعی است.
	۰/۷۸۱	۲۲- فکر می‌کنم امنیت کودکم در همه مکان‌ها درخطر است ترجیح می‌دهم تنها جایی حضور پیدا نکند.
	۰/۷۳۶	۲۳- اگر فرزندم درباره مسائل جنسی زناشویی از من بپرسد طوری رفتار می‌کنم که دیگر جرئت دوباره پرسیدن این سؤال‌ها را نداشته باشد.
	۰/۵۲۳	۲۴- رفتارهای جنسی یا هر نوع معاشقه‌ای (مانند در آغوش کشیدن و بوسیدن) در مقابل فرزندان ایرادی ندارد و نشانه عشق والدین نسبت به یکدیگر است.
	۰/۷۲۷	۲۵- اگر فرزندم موقع تعویض لباس یا حمام کردن درباره اندام تناسلی من کنجکاو می‌شود به‌شدت عصبانی می‌شوم.
	۰/۶۴۷	۲۶- لخت شدن فرزندم در لب ساحل یا آزاد گذاشتن او در سفرهای خارج از کشور آن‌قدرها هم اهمیت ندارد که نگرانش باشیم.
۰/۶۷۲		۲۷- ترجیح می‌دهم فرزندم دخترم را خودم حمام کنم و فرزندم پسر را همسرم.
	۰/۶۶۲	۲۸- بهترین واکنش در قبال رفتارهایی مثل دست زدن به آلت تناسلی در کودکان، تنبیه و ترساندن کودک است.
	۰/۵۹۱	۲۹- در تربیت جنسی سن مطرح نیست چون بالاخره باید همه چیز را به کودک گفت، چه بهتر همه را به یک‌باره به او بگوییم.
	۰/۸۰۰	۳۰- لزومی ندارد قبل از رسیدن فرزندم به سن بلوغ درباره مسائل جنسی به فرزندم توضیح دهیم.
	۰/۵۷۳	۳۱- هیچ‌گاه به تربیت جنسی فرزندم فکر نکرده‌ام.
	۰/۶۳۴	۳۲- فرزندم همیشه در کنار من و همسرم می‌خوابد و من جدا کردن او از خودمان را از نظر عاطفی برای فرزندم خوب نمی‌دانم.
۰/۵۸۰		۳۳- تربیت جنسی برای پسران به‌اندازه دختران لازم و ضروری است.

پرسشنامه هستند. ماتریس چرخش یافته نشان می‌دهد که همه سؤال‌ها مؤثر هستند، همه آن‌ها باید مورد استفاده قرار گیرند و

جدول ۲ شامل سؤال‌های موردنظری است که زیر سه عامل قرار می‌گیرند و درواقع مؤثرترین سؤال‌های موردنظر در این

نیازی به حذف هیچ‌یک از آن‌ها نیست (جدول ۲).

جدول ۳. شاخص‌های توصیفی مربوط به سؤال‌های پرسشنامه در گروه نمونه

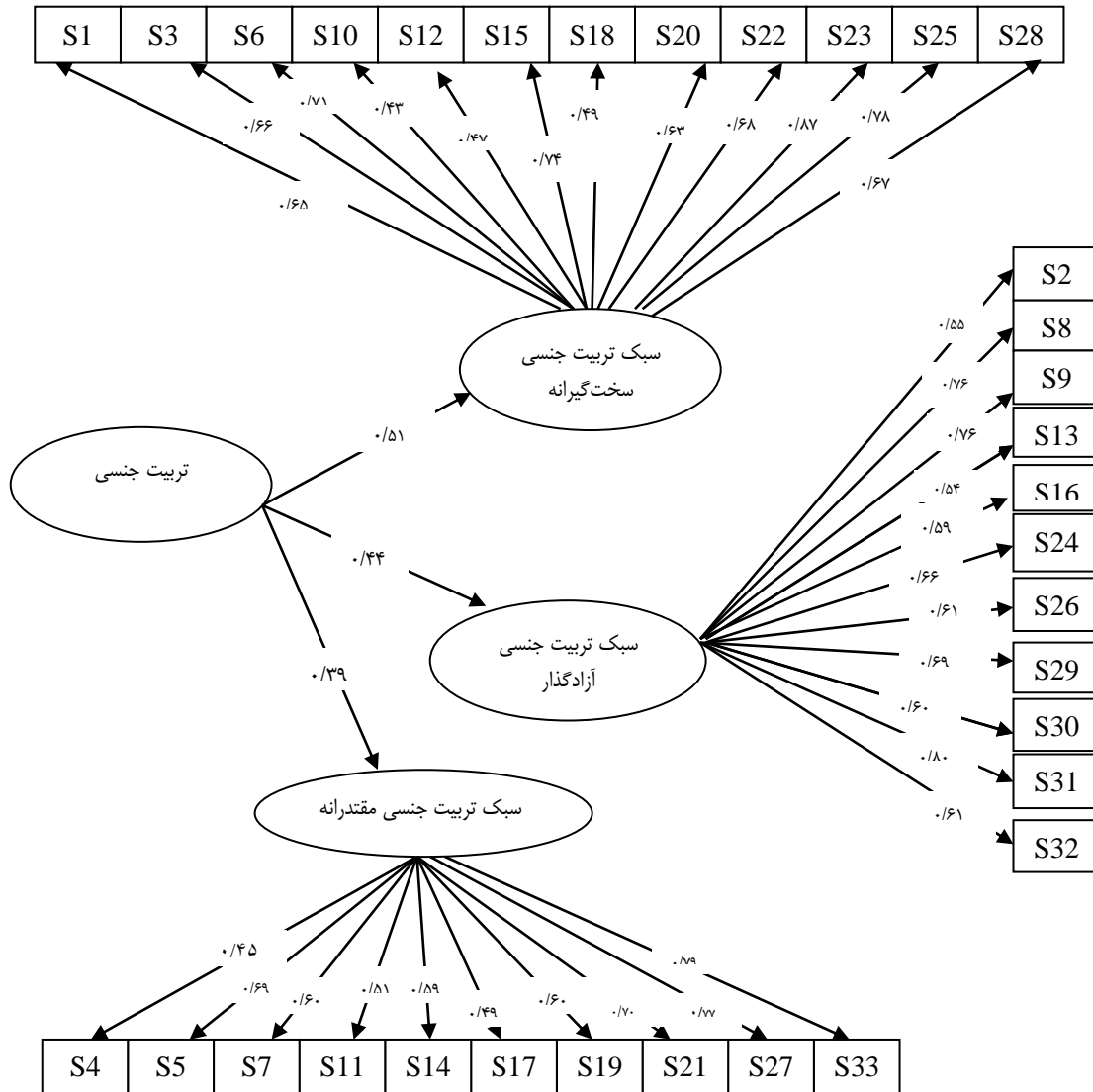
سؤال‌ها	میانگین	انحراف استاندارد	آلفای در صورت حذف سؤال	آلفای کل	همبستگی با کل
۱	۳/۰۱	۱/۳۵۱	-/۷۳۹		۰/۴۶۵
۲	۲/۶۷	۱/۲۳۴	-/۷۴۵		۰/۵۵۹
۳	۲/۴۰	۱/۳۰۸	-/۷۳۶		۰/۴۲۲
۴	۳/۶۴	۱/۳۰۳	-/۷۵۴		۰/۵۴۲
۵	۳/۵۳	۱/۲۹۳	-/۷۷۰		۰/۴۸۵
۶	۳/۲۸	۱/۳۱۷	-/۷۳۲		۰/۵۵۱
۷	۳/۴۷	۱/۱۶۶	-/۷۴۴		۰/۶۲۱
۸	۲/۷۲	۱/۲۶۵	-/۷۲۸		۰/۴۸۸
۹	۲/۷۶	۱/۲۹۰	-/۷۳۱		۰/۴۱۱
۱۰	۲/۳۲	۱/۳۵۵	-/۷۶۳		۰/۵۹۱
۱۱	۳/۶۵	۱/۳۱۸	-/۷۴۸		۰/۴۲۱
۱۲	۲/۹۵	۱/۳۰۸	-/۷۲۵		۰/۴۴۱
۱۳	۲/۹۱	۱/۲۳۴	-/۷۳۹		۰/۴۴۵
۱۴	۳/۳۶	۱/۴۱۸	-/۷۷۹		۰/۵۸۹
۱۵	۲/۶۷	۱/۴۰۹	-/۷۲۷		۰/۵۵۱
۱۶	۲/۷۰	۱/۳۶۴	-/۷۲۴		۰/۴۵۳
۱۷	۳/۵۹	۱/۱۵۱	-/۷۶۱	۰/۷۵۱	۰/۵۵۱
۱۸	۲/۹۲	۱/۳۲۰	-/۷۴۲		۰/۵۲۱
۱۹	۳/۵۷	۱/۳۱۸	-/۷۷۴		۰/۵۹۹
۲۰	۲/۵۳	۱/۲۷۵	-/۷۳۸		۰/۴۰۹
۲۱	۳/۳۶	۱/۲۱۴	-/۷۷۵		۰/۴۴۳
۲۲	۳/۷۴	۱/۳۴۲	-/۷۴۹		۰/۵۰۸
۲۳	۲/۸۰	۱/۴۴۰	-/۷۲۰		۰/۵۷۷
۲۴	۳/۳۶	۱/۴۹۸	-/۷۳۳		۰/۴۳۲
۲۵	۲/۸۴	۱/۱۴۴	-/۷۲۹		۰/۵۶۵
۲۶	۲/۹۲	۱/۴۲۴	-/۷۳۴		۰/۵۱۱
۲۷	۳/۵۶	۱/۲۹۰	-/۷۳۸		۰/۵۲۱
۲۸	۲/۵۵	۱/۲۱۴	-/۷۴۳		۰/۴۰۵
۲۹	۲/۴۱	۱/۳۲۷	-/۷۶۵		۰/۴۰۹
۳۰	۳/۱۹	۱/۳۴۲	-/۷۴۸		۰/۵۱۲
۳۱	۲/۹۶	۱/۳۸۳	-/۷۴۴		۰/۴۸۹
۳۲	۲/۹۱	۱/۲۹۲	-/۷۴۴		۰/۵۱۸
۳۳	۲	۱/۱۷۳	-/۷۵۱		۰/۵۵۰

که این پرسشنامه دارای اعتبار بالایی است.

در جدول ۳ ضرایب آلفای کرونباخ برای هر یک از عوامل استخراج‌شده به ترتیب گزارش شده است. نتایج نشان می‌دهد

جدول ۴. جدول اعتبار (ضریب آلفای کرونباخ) پرسشنامه سبک تربیت جنسی و عامل‌های آن

عامل	میانگین	انحراف معیار	کمینه	بیشینه	آلفای کرونباخ	تعداد	سؤالاتها
تربیت جنسی سخت‌گیرانه	۱۸/۰۱	۶/۳۰	۱۱	۴۰	۰/۷۴۹	۱۲	۱، ۳، ۶، ۱۰، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۲۲، ۲۳، ۲۵
تربیت جنسی آزادگذار	۲۷/۵۰	۷/۹۷	۱۳	۴۲	۰/۷۳۹	۱۱	۲، ۸، ۹، ۱۳، ۱۶، ۲۴، ۲۶، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲
تربیت جنسی مقتدرانه	۳۱/۷۲	۶/۰۹	۱۵	۳۹	۰/۷۶۵	۱۰	۴، ۵، ۷، ۱۱، ۱۴، ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۷، ۳۳

نمودار ۲. مدل نهایی تحلیل عاملی تأییدی

۰/۷۶۵ بود. این نتایج نشان می‌دهد که این پرسشنامه دارای اعتبار بالایی است. برای بررسی روایی سازه پرسشنامه و مقایسه آن با روایی حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی اولیه از تحلیل

در جدول ۴ میانگین، انحراف معیار، بیشینه و کمینه هر یک از عوامل و ضریب آلفای کرونباخ ارائه شده است. ضریب آلفای کرونباخ برای سه عامل پرسشنامه به ترتیب ۰/۷۵۱، ۰/۷۳۹ و

گونه مناسبی اندازه‌گیری کنند. شاخص‌های برازندگی مدل در جدول ۵ گزارش شده است.

عاملی تأییدی استفاده شد. ضرایب مسیر نشان‌دهنده معنادار بودن آماری و عملی ضرایب مسیر همه سؤال‌ها بود؛ بنابراین همه سؤال‌ها اعتبار کافی دارند و می‌توانند عامل موردنظر را به

جدول ۵: شاخص‌های برازش کلی مدل آزمون شده

شاخص برازش	مقدار مطلوب	مقدار مشاهده شده	نتیجه برازش
کای اسکور بهنجار شده	کمتر از ۳	۱/۹۱	مناسب
شاخص برازش تطبیقی	بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۹	مناسب
شاخص برازش هنجاری	بیشتر از ۰/۹۰	۱/۲۱	مناسب
شاخص برازش افزایشی	بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۹	مناسب
شاخص برازش نیکویی	بیشتر از ۰/۹۰	۱/۲۱	مناسب
شاخص برازش هنجار نشده	بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۸	مناسب
ریشه میانگین مربعات خطای برآورد	کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۵	مناسب

خطای برآورد، ساختار سه عاملی این پرسشنامه از برازش مطلوبی برخوردار است.

بر اساس نتایج جدول ۵ و بالا بودن شاخص‌های برازش تطبیقی، برازش هنجاری، برازش افزایشی، نیکویی برازش، برازش هنجار نشده و پایین بودن شاخص ریشه میانگین مربعات

جدول ۶: ضرایب همبستگی پیرسون بین عامل‌های پرسشنامه

متغیر	سخت‌گیرانه	آزادگذار	مقتدرانه
سبک جنسی سخت‌گیرانه	۱		
سبک جنسی آزادگذار	-۰/۴۳۸**	۱	
سبک جنسی مقتدرانه	-۰/۲۰۳*	-۰/۴۱۲*	۱

** $p < 0.01$, * $p < 0.05$

جنسی با سبک‌های دو پرسشنامه فرزند پروری بامریند و آلاما ارائه شده است.

نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد که بین کلیه عوامل پرسشنامه سبک‌های تربیت جنسی با یکدیگر رابطه وجود دارد. جدول ۷ ضرایب همبستگی پیرسون مربوط به بین سبک‌های تربیت

جدول ۷: ضرایب همبستگی پیرسون مربوط به پرسشنامه‌ها

پرسشنامه‌ها	عامل‌ها	سبک تربیت جنسی سخت‌گیرانه	سبک تربیت جنسی آزادگذار	سبک تربیت جنسی مقتدرانه
سبک فرزند پروری بامریند	آزاد گذار	-۰/۵۷۸**	-۰/۴۳۱**	-۰/۵۰۱**
	استبدادی	-۰/۵۸۱**	-۰/۳۲۸*	-۰/۳۱۱**
	اقتدار منطقی	-۰/۴۱۱**	-۰/۲۱۱**	-۰/۴۱۲**
فرزند پروری آلاما	مشارکت والدین	-۰/۴۱۶**	-۰/۵۴۴**	-۰/۵۱۶**
	فرزند پروری مثبت	-۰/۳۰۹**	-۰/۴۸۹**	-۰/۴۹۹**
	عدم ثبات در نحوه برخورد با فرزند	-۰/۲۱۹*	-۰/۲۱۸**	-۰/۰۴
ضعف در نظارت و راهنمایی	ضعف در نظارت و راهنمایی	-۰/۳۱۶**	-۰/۳۰۲**	-۰/۱۱۹*
	تنبیه بدنی	-۰/۴۹۹**	-۰/۲۱۱**	-۰/۳۱۹**

** $p < 0.01$, * $p < 0.05$

(۳۰) حداقل مقدار مورد قبول برای این شاخص ۵۰ درصد است. این میزان از واریانس در گام اول ساخت پرسشنامه‌های جدید منطقی به شمار می‌رود و در پژوهش‌های مشابه ساخت پرسشنامه و اجرا شده روی والدین (۳۱) نیز گزارش شده است. مقدار آلفای کرونباخ عامل‌های استخراج‌شده در سه عامل سبک‌های تربیت جنسی والدین در حد متوسط و بالا قرار دارد و بیانگر انسجام درونی قابل قبول پرسشنامه طراحی شده است. از آنجاکه هر یک از این ضرایب بیانگر شاخص تمیز سؤال‌ها است (۳۲)، این شاخص را می‌توان به‌عنوان توان و حساسیت هر سؤال در تشخیص تفاوت‌های بین افراد به شمار آورد. اکثریت قریب به اتفاق شاخص‌های حاصل در این دامنه بیش از ۰/۳ است. ضرایب همبستگی بین سبک‌های تربیت جنسی با سبک‌های فرزند پروری بامریند (آزادگذار، استبدادی و اقتدار منطقی) و آلاباما (مشارکت والدین، فرزند پروری مثبت، عدم ثبات در نحوه برخورد با فرزند، ضعف در نظارت و راهنمایی و تنبیه بدنی) تأیید کننده روایی همگرا و واگرایی این پرسشنامه و همچنین همخوانی عامل‌ها با پیشینه نظری و پژوهشی است.

نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد همه سؤال‌های پرسشنامه سبک‌های تربیت جنسی والدین به‌طور معناداری دارای بار عاملی بر روی عوامل سازه مفروض هستند. این نتایج با پیش‌فرض‌های آماری مرتبط با روایی همگرا (۳۳) تطابق دارد. برای تبیین نتایج فوق می‌توان به تحلیل خود نتایج اشاره کرد. از ۳۳ سؤال پرسشنامه ۱۲ سؤال در عامل اول جای گرفته است. از آنجایی که اغلب سؤال‌های این عامل سبک تربیت جنسی سخت‌گیرانه را می‌سنجد، این عامل سبک تربیت جنسی سخت‌گیرانه نام‌گذاری شد. این عامل دربرگیرنده سؤال‌هایی است که از نظر مفهومی سبک تربیت جنسی خشک و سخت‌گیرانه را موردسنجش قرار می‌دهند و شامل باورهای والدین در خصوص تربیت جنسی کنترل‌کننده و رفتارهای محدود و تنبیه‌کننده است. عامل دوم دارای ۱۱ سؤال است و با توجه به مفهوم سؤال‌ها این عامل سبک تربیت جنسی آزادگذار نام‌گذاری شد. همچنین شامل باورها و رفتارهای بدون کنترل والدین در خصوص روش و سبک تربیت جنسی آنان نسبت به فرزندانشان است. عامل سوم که شامل ۱۰ سؤال است بر اساس محتوای سؤال‌ها، سبک تربیت جنسی مقتدرانه نام‌گذاری شد.

نتایج جدول ۷ نشان می‌دهد که بین سبک‌های تربیت جنسی با سبک‌های فرزند پروری آزادگذار، استبدادی و اقتدار منطقی پرسشنامه بامریند است. همچنین بین این سبک‌ها و سبک‌های فرزند پروری مشارکت والدین، فرزند پروری مثبت، عدم ثبات در نحوه برخورد با فرزند، ضعف در نظارت و راهنمایی و تنبیه بدنی پرسشنامه فرزند پروری آلاباما رابطه وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف ساخت و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه سبک‌های تربیت جنسی والدین انجام گرفت. این پژوهش در قالب دو مرحله ساخت و استانداردسازی انجام شد. نتیجه حاصل از مرحله ساخت، دستیابی به پرسشنامه مقدماتی با ۳۳ سؤال بود، اما نهایی کردن ساختار ابزار، بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی و استخراج جدول‌های هنجاری در مرحله استانداردسازی صورت گرفت. در مرحله استانداردسازی، نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی نشانگر وجود سه عامل بود که تطابق لازم را با بنیان نظری پرسشنامه داشت. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که شاخص‌ها در دامنه مناسبی قرار دارند و با نتایج حاصل از ابزارهای دارای اشتراک نظری قبلی (۲۶، ۲۸) همخوان است. شاخص‌های تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که عامل‌های موجود در داده‌های پژوهش به میزان مناسبی از هم قابلیت تفکیک دارند و می‌توان آن‌ها را از ماتریس مورد تحلیل استخراج کرد. به‌عبارت‌دیگر، درحالی‌که مفاهیم و سازه‌های موجود در پرسشنامه هم از لحاظ مفهومی و هم آماری باهم در ارتباط هستند، سؤال‌های موجود برای سنجش آن‌ها طوری تهیه شده است که امکان تشخیص و جداسازی آن‌ها از هم فراهم می‌کند. در ضمن پاسخ‌دهی به سؤال‌ها -توسط افراد گروه نمونه- طوری انجام شده است که هر یک از آن‌ها دارای میزانی از واریانس یگانه می‌باشند و موجب افتراق آن‌ها از دیگر سؤال‌ها می‌شوند. به عبارتی سؤال‌های به‌کاررفته تکرار مفهوم واحد در قالب عبارات متفاوت از هم نیستند.

نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که مقدار واریانس تبیین شده توسط عامل‌های استخراج‌شده در حدود ۵۰/۳۲ درصد از کل واریانس پرسشنامه است. به اعتقاد پژوهشگران

دیگر بررسی کنند. محدودیت دیگر این پژوهش این است که داده‌های پژوهش با استفاده از پرسشنامه‌های خودگزارشی جمع‌آوری شده است. ابزارهای خودگزارشی همیشه تحت تأثیر دو متغیر مداخله‌گر وانمود مثبت و بی‌دقتی افراد در قضاوت‌هایشان از خود قرار دارند.

تقدیر و تشکر

از زحمات مسئولین محترم اداره آموزش و پرورش شهرستان بهشهر، مدیران آموزشگاه‌های بعثت، شهید قلندری و شهید معلمی و کلیه شرکت‌کنندگان در این پژوهش صمیمانه قدردانی می‌شود. این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده دوم است.

این سبک تربیت جنسی بهترین نوع تعامل والدین با فرزندان خود درباره مسائل جنسی است و اغلب پژوهشگران (۱۹، ۲۰، ۲۲، ۳۴، ۳۵، ۳۶) نیز به آن اشاره کرده‌اند.

ساخت پرسشنامه استاندارد سبک‌های تربیت جنسی والدین می‌تواند مسیرهای جدیدی را در جهت گسترش و انجام پژوهش‌هایی در حوزه آموزش و تربیت جنسی ایجاد کند. با توجه به اینکه هدف اصلی این پرسشنامه اندازه‌گیری سبک تربیت جنسی والدین در جمعیت غیر بالینی بوده است، استفاده از نتایج این ابزار برای پیمایش و تدوین برنامه‌های آموزشی و پیشگیرانه تربیت جنسی کمک‌کننده است. این پرسشنامه برای والدین فرزندان ۴ تا ۱۲ سال شهر بهشهر طراحی شده است؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود محققان دیگر ویژگی‌های روان‌سنجی آن را در سایر جمعیت‌ها و نیز در ارتباط با مفاهیم و متغیرهای

References

1. Sobhaninejad M, Homaie R, Aliin H. Investigation of the sexual education style of Tehran. *Journal of Counseling Research*. 2007; 6(21):27-48. [In Persian].
2. Forozi-Azizzadeh M, Mohammad-Alizadeh S. Attitude and opinion of parents about sex education of adolescents and its contents in Kerman. *JSSU*. 2007; 15(2):93-99. [In Persian].
3. Janković S, Malatestinić G, Striehl HB. Parents' attitudes on sexual education--what and when? *Collegium Antropologicum*. 2013; 37(1):17-22.
4. Hasani Z, Asgari S. The effectiveness of the families on sexual education of children and adolescents. *School Consultant*. 2010; (6):16-2. [In Persian].
5. Kastbom AA, Larsson I, Svedin CG. Parents' observations and reports on the sexual behavior of 7 to 13 years old children. *Reproductive System & Sexual Disorders*. 2012; 1(2):1-7.
6. Yimer B, Ashebir W. Parenting perspective on the psychosocial correlates of adolescent sexual and reproductive health behavior among high school adolescents in Ethiopia. *Reproductive Health*. 16(1):66.
7. National LGBT Health Education Center and the National Association of Community Health Centers. Taking routine histories of sexual health: A system-wide approach for health centers: Fenway Institute and the National Association of Community Health Centers; November 2015. Available at: http://www.lgbthealtheducation.org/wp-content/uploads/COM-827-sexual-history_toolkit_2015.pdf.
8. Amini M, Tammanaei Far, M, Pashaei R. Sexual education in Iranian high school curricula. *Journal of Curriculum Research*. 2012; 1(1):169-202. [In Persian].
9. Abolghasemi N, Merghatikhoi E, Taghdisi MH. Explaining the sexual education of Iranian students from the perspective of primary school health. *Journal of Faculty and Institute of Health Research*. 2010; 8(2):27-39. [In Persian].
10. Kumar R, Goyal A, Singh P, Bhardwaj A, Mittal A, Yadav SS. Knowledge attitude and perception of sex education among school going adolescents in Ambala District, Haryana, India: A cross-sectional study. *Journal of Clinical and Diagnostic Research*. 2017; 11(3):LC01-LC04.

11. Ghorbani M, Zamani-Alavijeh F, Shahry P, Zare K, Marashi T. Understanding childhood's sexual curiosity: An introduction to sexual health education and health promotion. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*. 2015; 3(3):198-210. [In Persian].
12. Babatsikos G. Parents' knowledge, attitudes and practices about preventing child sexual abuse: A literature review. *Child Abuse Review*. 2010; 19(2):107-29.
13. Stevenson MR. Unwanted childhood sexual experience questionnaire. In: Fisher TD, Davis CM, Yarber WL, Davis SL (Eds), *Handbook of sexuality-related measures*. New York: Routledge; 2010.
14. Aalsma M, Fortenberry J. Childhood sexual abuse scale. In: Fisher TD, Davis CM, Yarber WL, Davis SL (Eds), *Handbook of sexuality-related measures*. New York: Routledge; 2010.
15. Rheingold, AA, Zajac K, Chapman JE, Patton M, de Arellano M, Saunders B, Kilpatrick D. Child sexual abuse prevention training for childcare professionals: An independent multi-site randomized controlled trial of stewards of children. *Prevention Science*. 2015; 16(3):374-85.
16. Miller RS, Johnson JA. Early sexual experiences checklist. In: Fisher TD, Davis CM, Yarber WL, Davis SL (Eds), *Handbook of sexuality-related measures*. New York: Routledge; 2010.
17. Brick P, Koch PB. Healthy foundations: An early childhood educators' sexuality program and its effectiveness. *The Annual Meeting of the Society for the Scientific Study of Sexuality*, Hudson, TX, USA; 1996.
18. Lewis RJ, Janda LH. Sexual history and adjustment questionnaire. In: Fisher TD, Davis CM, Yarber WL, Davis SL (Eds), *Handbook of sexuality-related measures*. New York: Routledge; 2010.
19. Rahmani A, Nithyanantham V, Fallahi A, Allahqoli L, Sadeghi N. Development and psychometric assessment of the sexual health education necessity scale: An exploratory mixed method study. *Medical Journal of the Islamic Republic of Iran*. 2019; 33 (1):566-74.
20. Rashid K, Hosseini Nazarlou M. Investigating the effect of sex education on enhancing parents' sexual knowledge and their sense of competence. *Journal of Instruction and Evaluation*. 2017; 10(37): 143-62. [In Persian].
21. Aliakbari Dehkordi M, Mohtashami T, Hasanzadeh P, Shahryari H. The study of psychometric characteristics of children's sex role inventory in Iranian population. *Social Cognition*. 2014; 3(1):7-15. [In Persian].
22. Youzbashi B, Maarefvand M, Hosseinzadeh S. Evaluation of validity and reliability of "parents comfort to discuss about sex topics" and "parents intention to discuss about sex topics" questionnaires. *Quarterly Journal of Social Work*. 2017; 6(1):37-4. [In Persian].
23. Marriage ND, Blackey AS, Panaqiotaros, K, Seklaoui, SA, Vanden bergh, J, Hawkins, R. Assessing parental understanding of sexualized behavior in children and adolescents. *Child Abuse & Neglect*. 2017; 72(1):196-205.
24. Mendelson T, Letourneau, EJ. Parent-focused prevention of child sexual abuse. *Prevention Science*. 2015; 16(6):844-52.
25. De Vaus DA. *Surveys in social research (5th edn.)*. London: UCL Press; 2002.
26. Baumrind D. The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *Journal of Early Adolescence*. 1991; 11(1):56-95.
27. Esfandyari Gh. Comparison of mothers' parenting styles of two groups of children with conduct disorders and impact of mothers training on reducing conduct disorders. Master's Thesis, Tehran Psychiatric Institute. 1995. [In Persian].
28. Frick PJ. The Alabama parenting questionnaire. Unpublished rating scale. University of Alabama; 2010.

29. Danesh E, Kakavand A, Saliminia A, Sabeghi L, Sahimi M. The relationship between personality factors and parenting styles in mothers of children with hyperactivity and attention deficit disorder. *Journal of New Thoughts on Education*. 2014; 10(1):9-26. [In Persian].
30. Mulaik SA, James LR, Van Alstine J, Bennet N, Lind S, Stilwell, CD. Evaluation of goodness-of-fit indices for structural equation models. *Psychological Bulletin*. 1989; 105(3):430-45.
31. Abdollahzadeh H, Chaloui O, Mahmoudi H. The development and standardization of psychometric Criteria of Attitude toward Adoption Questionnaire (ATAQ) and its relation to prosocial behavior and character strengths. *International Journal of Applied Behavioral Sciences*. 2019; 6(1):1-12.
32. Khodayari Fard M, Gobari Bonab B, Akbari Zardkhaneh S, Zamonpour EA, Derakhshan M, Mousavi SA. Iranian Positive Thinking Scale (IPTS): Development and standardization. *Journal of Applied Psychology Research*, 2015; 5(4):103-30. [In Persian].
33. Hooman, H. Structural equation modeling using LISREL software. Tehran: SAMT; 2005. [In Persian].
34. Friedman HL, Edstrum KG. Adolescent reproductive health. An approach to planning health service research, Introduction. WHO Offset Publ. 1983; (77):7-8.
35. Vaghari Z, Hejazi Z, Abiri S, Saeidi-Rezvani M. Evaluation of parents' attitude and function on child sexual education. The 9th National Congress of Eshragh, Family and Sexual Education. Mashhad; 2016. [In Persian].
36. Eslamian Z, Saeedi Rezvani M, Ghafari A, Eslamian H. Investigating and analyzing different dimensions of sexual education and related issues. The 9th National Congress of Eshragh, Family and Sexual Education. Mashhad; 2016. [In Persian].

Construction and Psychometric Characteristics of the Parental Sexual Education Styles Questionnaire

Hasan Abdollahzadeh¹, Sanaz Keykhosravi²

Original Article

Abstract

Aim and Background: The attitude of parents to their children's sexual education has an effect on their sexual behavior and interaction with their children. No specific measurement tool has ever been developed to evaluate and measure this matter. The aim of present study was to develop a parental sexual education style questionnaire and determine its psychometric criteria.

Methods and Materials: The used research method was descriptive-correlation. The statistical population of present study included parents residing in Behshahr city with children ranging in age from 4 to 12 years old. Among them, 500 individuals were selected as sample. The required data were gathered through three questionnaires including Parenting Style Questionnaire (PSQ), Alabama Parenting Questionnaire (APQ) and Parental Sexual Education Style Questionnaire (PSEQ). The gathered data were analyzed using Cranach's alpha coefficient, correlation coefficient, confirmatory factor analysis and exploratory factor analysis.

Findings: Three factors were extracted from the results of confirmatory factor analysis, including strict sexual education style, permissive sexual education style and authoritative education style. In general, all 3 factors were able to explain 50.32% of variance related to 33 items of the questionnaire. The value of Cranach's alpha coefficient was obtained equal to 0.751 for whole of the questionnaire. Also, the value of Cranach's alpha for the first three components was equal to 0.739, 0.765 and 0.751, respectively. The Varimax rotation matrix showed that all questions are applicable to the extracted styles.

Conclusions: Parental sexual education styles questionnaire has proper reliability and validity, and can be used as a useful tool for measuring parental sexual education styles.

Keywords: Confirmatory factor analysis, Exploratory factor analysis, Sexual education.

Citation: Abdollahzadeh H, Keykhosravi S. **Construction and Psychometric Characteristics of the Parental Sexual Education Styles Questionnaire.** J Res Behav Sci 2020; 17(4): 580-593.

1- Assistant Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

2- MA in Psychology, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Corresponding author: Hasan Abdollahzadeh, Email: abdollahzadeh2002@yahoo.com